

سەستەرى يەكەم – پايزە 2024-2023

بەشى سېيەم

ئامانجى بەرپۆەبەردىنى رېپۆەسمەكان و ئەتەكەت

1. گەتوگۆيەكى دۇستانەيە كە لە دەورى مىزى نانخواردن و لە ئاھەنگە تايبەتەكاندا ئەنجام دەدرىن.
2. پابەندبوون بە نەرىت و ياسا نۆدەولەتتەيەكان سەبارەت بە ئىمتيازات و پارىزبەندىيە دىپلۆماسى و نۆدەولەتتەيەكان.
3. پىشوازىيەكى جوان لە سەرۆكى دەولەتى بىانى يان يەكەك لە نۆردراوہكانى و لە رېزگرتنى لە ئەندازەبەدەر و پىشوازىكردن لىي.

گرىنگى بەرپۆەبەردىنى رېپۆەسمەكان و ئەتەكەت

1. گرنگىيەكى زۆرى ھەيە كە لە نىوان (كۆمەلگە، رىكخراوہكانى مىواندارى و ئەندامە كاركەرەكانيان).
2. پەھەندىكى ستراتيژى ژيانى ھەيە كە رىكخراوہكانى مىواندارى بەدوایدا دەگەپىن بۇ گەيشتن بە ئامانجى سەرەكى خۇيان لە ئاستە جياوازەكاندا، چ گشتى و چ تايبەت.
3. گرنگىيەكى زۆرى ھەيە لە پىرۆسەى چاودىرىكردنى گۆرپانكارىيەكان لە ژىنگەى دەرەوہدا بۇ دىارىكردنى سوودى كىپىكى و كۆنترۆلكردنى ژىنگەى ناوخۆيى خۇي.
4. گەشەكردن لە رىگەى كارىگەرى و دەرنەنجامەكانى ياساكانى پىرۆتۆكۆل و ئەتەكەت و بەكارھىنانيان بۇ كۆمەلگا. ئەم دەرنەنجامانە پەنگە كارىگەرى و پەھەندى ئەرىنى رەفتارى، مروىي و كۆمەلايەتتەيەكان ھەبىت لە گەشەسەندنى كۆمەلگا.
5. گرنگى بەرپۆەبەردىنى پىرۆتۆكۆل و ئەتەكەت لە ئاستى ئەو تاكانەى كە لە رىكخراوہكانى مىواندارىدا كار دەكەن پەنگ دەداتەوہ، چونكە پىرۆخسارى راستەوخۇي رىكخراوہكەن بۇ گەشتىاران و لە رىگەى ئەوانەوہ خزمەت بە گەشتىاران دەكرىت.
6. پەرەپىدانى تاكەكان كە لە رىكخراوہكانى مىواندارىدا كار دەكەن لە رىگەى پەروەدەوہيە، پراھىتان و پىرۆانامە، كە دەبىتە ھۆى دابىنكردنى كرىكارانى گەشتىارى بەرپۆە كە ئاگادارى جىبەجىكردنى ياساكانى بەرپۆەبەردىنى پىرۆتۆكۆل و ئەتەكەتن.

گرىنگى بەرپۆەبەردىنى رېپۆەسم و ئەتەكەت بە پىنى ئاستەكان

1. ئەسەر ئاستى تاكى كرىكار لە رىكخراوہكانى مىواندارى:

- أ. گۆرپانى رەفتارى كارمەند.
- ب. دابىنكردنى كارامەيى بەرپۆەبەردىنى رېپۆەسم و ئەتەكەت بۇ كارمەند.
- ت. دىلۆسى رىكخراوہيى.
- ث. ھاندانى داھىتان و تازەگەرى.
- ج. بەدەستەھىتانى پەزامەندى كارمەندان.

سه‌سته‌ری یه‌که‌م – پایزه 2024-2023

2. له‌سه‌ر ئاستی ریکخراوه‌کانی میوانداری:

- أ. باشترکردنی راپه‌راندنی گشتی ریکخراوی میوانداری.
- ب. به‌رده‌وامی سهرچاوه مروییه تایبه‌تمه‌نده‌کان.
- ت. بنه‌مای پسپۆری.

3. له‌سه‌ر ئاستی کۆمه‌لگه:

- أ. دابینکردنی ره‌فتار و داب و نه‌ریتی کۆمه‌لگا.
- ب. گۆرانی کۆمه‌لایه‌تی.
- ت. ئاشتی کۆمه‌لایه‌تی.
- ث. پیشکەوتنی کۆمه‌لایه‌تی.

به‌ریوه‌بردنی ریوره‌سم له‌ نیوان زانست و هونه‌ردا

به‌ریوه‌بردنی پرۆتۆکۆل وه‌ک زانست له‌سه‌ر بنه‌مای زانیاری پیشوه‌خته له‌سه‌ر تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی ره‌فتاری مروف و یاسا‌کانی پرۆتۆکۆل و نه‌ته‌کیت و پیشینه. به‌ریوه‌بردنی پرۆتۆکۆل وه‌ک هونه‌ریک به‌ ریکخستنی کۆبوونه‌وه و کۆنفرانس و..... هتد، زانیاری یاسا‌کانی پرۆتۆکۆل و نه‌ته‌کیت ده‌گۆریت بۆ واقعی پراکتیکی.

گرنجترین یاسا‌کانی پرۆتۆکۆل و نه‌ته‌کیت له‌ ئاماده‌بوونی کۆنفرانسه‌کاندا

1. له‌ کاتی خۆیدا بگه‌نه شوینی کۆبوونه‌وه‌که، یان پینج خوله‌ک پیش کاتی دیاریکراو.
2. نه‌گه‌ر شوینی هه‌ر بانگه‌یشترکراویک بۆ کۆبوونه‌وه‌که به‌ رینگه‌ی ناسنامه‌یه‌ک دیاری نه‌کرا که له‌سه‌ر میزی دانیشتنه‌که دانراوه، نابیت پیش نه‌وه‌ی له‌لایه‌ن سه‌رۆکی کۆبوونه‌وه‌که یان ستافه‌که‌یه‌وه بانگه‌یشت بکریت، بیه‌ پیشه‌وه بۆ نه‌وه‌ی شوینی بگریته‌وه.
3. نه‌گه‌ر نه‌وان ده‌ستپیشخه‌ری نه‌که‌ن بۆ میوانداریکردنتان بۆ چونه‌ سه‌ر کورسی، پئویسته پرسیاریک له‌ ریکخه‌رانی ریوره‌سمه‌که بکه‌ن: “کورسی کوا؟”
4. نه‌گه‌ر بۆ یه‌که‌مجار به‌شداری کۆبوونه‌وه‌یه‌ک کرد، که بانگه‌یشترکراوه‌که له‌لایه‌ن کۆبوونه‌وه‌که یان سه‌رۆکی کۆبوونه‌وه‌که نه‌ناسراو بوو، پئویسته به‌ شیوه‌یه‌کی دۆستانه و به‌ کورتی خۆت به‌ ئاماده‌بووان بناسینیت.
5. نه‌گه‌ر کاتی ده‌ستپیکردنی کۆبوونه‌وه‌که به‌ هه‌ر هۆکاریک دواکه‌وتویت، له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی دانیشتون گه‌توگۆیه‌کی دۆستانه و که‌م ده‌نگ بکه‌.
6. نه‌گه‌ر هه‌له‌یه‌کت بینی که په‌یوه‌ندی به‌ نووسینی ناوی ولات یان ئالای ولاته‌وه هه‌یه، “ئمه‌ پئویستی به‌وه‌یه دیپلوماتیک بیت و پیداغری له‌سه‌ر گۆرینی بکه‌یت، و به‌رده‌وام نه‌بیت له‌ کاره‌کان مه‌گه‌ر

سەستەرى يەكەم – پايزە 2024-2023

- ھەلەكە لاىبىرەت، بەلكو بە رېزەوہ داوا لە كەسى پەيوەندىدار (رېكخەران) بكن كە ھەلەكە بە دىپلۆماسى و پۇحىكى دۇستانە راست بكنەوہ.
۷. پىويستە ئەو كەسەى بانگھىشتى كۆبوونەوہكە كراوہ ئامادەبىت بۇ ئامادەبوون و بەشدارىكردن و گفتوگۇكردن لەسەر ئەو بابەتانەى كە بۇ كۆبوونەوہكە دىارىكراون، بە دىراسەكردنى كارنامەكەوہ.
۸. پىش ئەوہى بچىتە ژوورى كۆبوونەوہ، مۇبايلەكە بخەرە سەر بىدەنگ و خۆت بەدوور بگرە لە پەيوەندىكردن لە كاتى دانىشتنى كۆبوونەوہكە، گەپان بە ئىنتەرنىت يان ناردنى نامەى كورت. ئەگەر ناچار بوويت وەلامى پەيوەندىبەك بدەيتەوہ يان پەيوەندىبەك بكەيت، دەبىت مۇلەت وەربگرىت و لە دەرەوہى ژوورى كۆبوونەوہ تەلەفۇنەكە بەكاربھىنەت.
۹. پىويستە گرنگى بەو شتانە بدەيت كە لە كۆبوونەوہكەدا باسى لىوہ دەكرىت و قسەكەر پىشتگوئى نەخەيت و سەرقالى دانىشتن، سەيركردنى دەرەوہ، سەيركردنى كاترمىر، وئىنەكىشان لەسەر كاغەز نەبىت، ئەمەش كارىگەرى نەرىنى لەسەر قسەكەرەكانت دەبىت.
۱۰. لە كاتى قسەكردندا، قسەكانى كەسانى تر مەبەرە، درىژدادرى لەسەر گفتوگۇكە مەكە.
۱۱. ئاسايىبە لە كاتى گفتوگۇكەدا لەبارەى ھەر خالىكى ناروون پىرسىن.
۱۲. ئەگەر گفتوگۇى توورەكەر بۇ ماوہىەكى زۆر بەردەوام بوو و بە شىوہىەك درىژ بووہوہ كە لە ئامانجى سەرەكى گفتوگۇكە لاىدات، باشترە داواى دواخستنى گفتوگۇكە يان كۆبوونەوہكە بكەيت.
۱۳. بزنس كارت زۆر گرنگە، دەبىت لەگەل خۆت بىھىنەت بۇ كۆبوونەوہكە، ھەرەھا گونجاو نىبە كەسىك كارتەكەى پىىدات بەبى ئەوہى تۇ بەرامبەرى بكەيتەوہ.
۱۴. ھەمىشە كارتى چوونە ژوورەوہ(باچ) و بەشدارىكردنت لەسەر سنگت لەبەر بكە، بۇ ئەوہى بناسرىتەوہ و لەلايەن تىمى رېكخەرەوہ شەرمەزار نەبىت، چوونكە ئەمە بەشىكە لە پۇتوكۇل بۇ ئەوہى بەشداربووان و رېكخەران بە ھەمان شىوہ ئاسانتر بتناسن.
۱۵. پىويستە لە كۇتايى دانىشتنەكەدا سوپاسى سەرۇكى كۆبوونەوہ يان رېكخەرانى دىار بكرىت.
۱۶. لە پووى خواردنەوہ يان ژەمەكانەوہ دەستوہردان مەكەن لە بابەتى مىواندارى. ئەوہ بۇ خانەخوئى و لىژنەى رېكخەر جىبھىلە.
۱۷. لەبىرت بىت كە تۇ لەژىر مايكروۆسكۇپدايت، ئەوہى تۇ تىبىنەت نەكردوہ رەنگە سەرنجى بدرىت، بەتايبەتى لەلايەن مىدىاو بەشداربووانەوہ، بۇيە دەرفەت مەدە بە ھىچ كەسىك كە ھەر ساتىك، كردارىك، يان رەفتارىك بگرىت كە دەىگرىتەبەر، وەك خۇى لەوانەىە بىتتە ھۇى مشتومر، ناوزپاندن، يان زىادكردنى وئىنەىەكى نەرىنى،سەبارەت بە تۇ و نوئىنەرايەتىكردنى ولاتەكەت، كە لەوانەىە لە دژى تۇ و ولاتەكەت وەك پىشلىكردنى ياساكانى پۇتوكۇل و ئەتەكەت لە كۆبوونەوہ و كۇنفرانسەكاندا وەربگرىت.

سەستەرى يەكەم – پايزە 2023-2024

سەردانە فەرمىيەكان- الزىارات الرسمية - Official visits

سەردانى فەرمى مىوانانى بيانى پەيوەندى بە گىنگى ئەو بارگرانىيانە ھەيە كە دەخىرئە سەر ئەو كەسانەى كە رېكخستەن بۇ سەردان لە ھەموو ئاستەكاندا دەكەن، لە دەولەتەوہ (سەردانى كەسايەتییە فەرمىيە بيانىيەكان) بۇ دەولەت يان سەردانى ھاوتاكانيان لە دەولەت بۇ ولاتەكانى دىكە. كۇنفرانسە نېۋدەولەتى و ناۋچەيىەكان، سەردانى فەرمى و پېشانگە نېۋدەولەتییەكان بوونەتە بەشىكى سەرەكى لە كارى دىپلۇماسى و جىھانى بازىرگانى و دارابى، ئەمەش پىۋىستى رېكخستەن و ئامادەكردنى بەرنامەيەكى بۇ پېشوازيكردن لە سەرۆك و ئەندامانى شاندىكان، ياۋەرىكردن يان بەدۋاى خۇيدا ھىناۋە، ئاسانكارى بۇ ئەركەكەيان و مانەوہيان لە ولاتدا. پەيوەندىيە كەسىيەكان لە كاتى كۇنفرانس، سەردان، پېشانگا، يان دانۇستان، چ (سىياسى، ئابوورى، يان بازىرگانى)، پىشكىكى زۇريان ھەيە لە سەرەكەوتنى ئامانجى پىشت ھەرىەكىكىيان، كە بە كارى پىاۋى پەيوەندىيە گىشتىەكان يان پىرۇتوكۇل پالپىشتى دەكرىت بە تايىبەتى.

رېۋرەسمى سەردانى سەرۆك دەولەتان و خۇشدوۋانى نېۋدەولەتى

كاتىك پاشا، سەرۆكى دەولەت، يان سەرۆكى كۇمارىك بىرىار دەدات سەردانىكى فەرمى بۇ ولاتانى دۇست ئەنجام بەدات، بەشى پىرۇتوكۇلى ولاتەكە بە ھەماھەنگى لەگەل بالىۋزى ولاتى مىواندار، بەرنامەى سەردانەكە ئامادە دەكات كە وردەكارىيەكانى پەيوەست بەمانەى خوارەوہ لەخۇدەگرىت:

۱. پۇژانى سەردان.

۲. ناۋى ھاۋەلانى مىوان.

۳. ناۋى شاندى فەخرى ناۋخۇبى كە ياۋەرى پاشا يان سەرۆكى دەولەت دەكەن.

۴. بەرنامەكە بەسەر بەشە ناۋخۇبىيەكانى پەيوەندىدار بە سەردانەكەدا دابەش دەكرىت، ھاوكات ھەندىك وردەكارى بە زۇر بە نھىنى دەھىلرئەوہ ئەگەر پىۋىست بكات، بە مەبەستى دلىابوون لە سەلامەتى مىوانەكە.

۵. بەرنامەكە لە كاتى ھانتى مىوانەكەدا بەسەر ھاۋرىكانى مىواندا دابەش دەكرىت.

۶. رىكخەرى رېۋرەسمەكە كۆپىيەكى بەرنامەكە پىشكەش بە مىوانەكە دەكات.